

'In een goed huwelijk moet je niet stoken'

Bodembeschermingsgebieden beter af met integraal gebiedenbeleid

Als bodembeschermer van het eerste uur voel ik mij geroepen te reageren op het artikel van Bartelds en de Roo. De teneur van het artikel is somber, zo niet cynisch. De auteurs schetsen het beeld van een gebiedsgericht bodembeschermingsbeleid dat roemloos ten onder gaat als gevolg van de introductie van de Wet milieubeheer. Met deze wet wordt onder meer de integratie van sectoraal gebiedenbeleid beoogd. 'Een knieval voor de integratie binnen het milieubeleid' luidt de subtitel. Vanuit de provinciale praktijk stel ik het tegendeel: 'een gelukkig en noodzakelijk huwelijk van sectoren'.

Joop Hoekstra

Bodembeschermingsgebieden-beleid verdwijnt niet met de invoering van milieubeschermingsgebieden. Bodembeschermingsgebieden maken wezenlijk deel uit van die gebieden. Sterker nog: de bodembeschermingsgebieden zijn vaak de basis voor nieuw aan te wijzen milieubeschermingsgebieden. Dat is niet toevallig: bodembeschermingsgebieden werden voor het merendeel aangewezen vanwege de aanwezigheid van waardevolle ecosystemen. Veel ander sectoraal gebiedenbeleid (stille, relatienota, water) richt zich ook op het in stand houden van die systemen. Het aardige van integratie is dat je in één gebied vanuit verschillende invalshoeken of sectoren gezamenlijk werkt aan kwaliteitsverbetering van bodem, water en lucht. Het was voor mij een verademing om met collega's van natuur, landbouw, water en ruimtelijke ordening te kunnen werken aan de verbetering van de kwaliteit van een milieubeschermingsgebied op de Veluwe. Dat je vanuit de verschillende (provinciale) beleidsvelden gezamenlijk in overleg bent met vertegenwoordigers uit het gebied is een belangrijk aspect van de integrale benadering.

Vallen al die sectorale gebieden dan samen? 'Nee' zeggen de auteurs. Ik kan ze daarin ten dele gelijk geven. Met name de grondwaterbeschermingsgebieden zullen ook in de toekomst nog wel een aparte categorie van de waterwinning en natuurontwikkeling milieubeschermingsgebieden blijven, hoewel bescherming naar mijn oordeel zeer goed geïntegreerd kunnen worden. Daar waar het gaat om sectorale gebiedsaanduidingen met het oog op natuurwaarden is nu al sprake van een behoorlijke overlap. Deze zal niet alleen maar groter worden als het gebiedenbeleid verder wordt ontwikkeld in de geest van de Wet milieubeheer.

Tenslotte nog enkele opmerkingen over concrete resultaten in bodembeschermingsgebieden. De au-

teurs stellen dat van de concrete uitvoering van het gebiedenbeleid voor de bodem nauwelijks iets terecht is gekomen. Dat bestrijd ik. In bodembeschermingsgebieden in Nederland worden honderden projecten uitgevoerd, vaak op lokale schaal, soms voor het gehele beschermingsgebied. Riolering, verwijdering van eutrofe toplagen, inzameling van bestrijdingsmiddelen, cursussen voor boeren, mestafvoer en nog veel meer activiteiten vinden nu plaats.

Dit alles geschiedt op basis van een stimuleringsregeling en niet op grond van een verordening. Maar dat kan het bezwaar toch niet zijn? De praktijk leert dat stimulering werkt. Regelgeving zou zo complex worden (zie de zojuist genoemde activiteiten) dat daarvan niet hetzelfde resultaat mag worden verwacht. Op het Ministerie van VROM wordt hard gewerkt aan een bijdrageregeling voor milieubeschermingsgebieden, vergelijkbaar met de huidige regeling voor bodembeschermingsgebieden.

Zodra deze regeling er is zullen de provincies het gebiedenbeleid met nog meer enthousiasme tot uitvoering brengen, naast het themabeleid en het doelgroepenbeleid en niet daaraan ondergeschikt.

Over de auteur

ir J.T. Hoekstra,
beleidsmedewerker bodem-
bescherming bij de provincie
Gelderland.

